

[K. Axel Nielsen.]

ikke i lovforslaget. Medens det i den danske straffelov overalt hedder: For den og den forbrydelse *straffes* den, der . . . o. s. v., hedder det i det foreliggende lovforslag: For den og den forbrydelse *dømmes* den, der . . . o. s. v. Dette stemmer med moderne kriminalpolitiske synspunkter, der fordømmer gengældelsen som begrundelse for samfundets reaktion overfor forbryderen — ordet „straf“ er vel en reminiscens fra gengældelsesprincippet.

I overensstemmelse med grønlandsk tradition er der ikke fastsat bestemte normer eller rammer for de retsfølger, der kan idømmes, men det er i særdeles vid udstrækning overladt til domstolene frit at bestemme, både hvilke foranstaltninger der i det enkelte tilfælde skal bringes i anvendelse, og i hvilken udstrækning den idømte foranstaltning skal iværksættes.

Som følge af, at lovforslaget overlader dette frie skøn til domstolene, kan antallet af forbrydelsestyper reduceres væsentligt i forhold til den danske straffelov. Denne fastsætter jo bestemte strafferammer og må derfor operere med mere differentierede forbrydelsesbegreber. Skønt det i det væsentlige er de samme handlinger, der omfattes af forslaget og af den danske straffelov, medfører forslagets særlige systematik, at dette kan nøjes med 122 paragraffer, medens den danske straffelov har 305 paragraffer. Hvis jeg måtte komme med et lille hjertesuk, ville jeg sige, at vi måske ved en kommende revision af den danske straffelov burde tilstræbe en forenkling i retning af den, der præger nærværende lovforslag. Man kan efter min opfattelse gå for vidt i differentiering af forbrydelsestyper. Med den dommerstand, vi har, nærer jeg ingen betænkelighed ved i højere grad at overlade til domstolene at skønne over, hvorledes de enkelte kriminelle handlinger skal bedømmes.

Den afgørende forskel mellem dette forslag og den danske straffelov består i bestemmelserne om forbrydelsens retsfølger, idet forslaget dels ikke foreskriver anvendelse af de traditionelle danske foranstaltninger som hæfte og fængsel, dels foreskriver foranstaltninger, som ikke eller kun sjældent anvendes i Danmark. Her kan nævnes anvisning af eller forbud mod ophold på bestemt sted,

tvangsuddannelse, lægeligt begrundet kur eller anstaltsbehandling. Endvidere er der regler om beskikkelse af tilsyn som eneste foranstaltning eller som foranstaltning i forbindelse med andre retsfølger. Meget forskellig fra danske forhold og som noget særligt har forslaget bestemmelsen i kapitel 34 om foranstaltningsnævn, hvis oprettelse og virksomhed betinges af de specielt grønlandske forhold. Endelig kan der peges på de specielle forældelsesbestemmelser og på bestemmelsen om, at man under fuldbyrdelsen kan ændre eller ophæve den idømte foranstaltning. Denne sidste bestemmelse medfører, at såvel betingede domme som benådningsinstituttet ikke får nogen plads i forslaget.

Et mindretal i straffelovskommissionen har på enkelte områder ikke kunnet tiltræde forslaget, og justitsministeriet har på et par enkelte punkter fremsat ændringsforslag, som ikke er fulgt i det foreliggende lovforslag. Der bliver formentlig lejlighed til nærmere at drøfte disse afvigende opfattelser i det udvalg, der ventes nedsat.

Imidlertid bør der nu gøres et alvorligt forsøg på at få gennemført en kriminallov for Grønland og dermed opfylde det mangeårige ønske fra Grønlands side. Det foreliggende lovforslag er efter mit skøn velegnet til at danne grundlag for de forhandlinger, der skal føres. Det afviger i sin beskrivelse af forbrydelsestyperne ikke væsentligt fra den danske straffelov; det bygger på gældende grønlandsk ret, og det er egnet som fundament for den fremtidige udvikling. Om det tillige kan medføre den ensartethed i retshåndhævelsen, som man har ønsket fra Grønlands side, beror vel i højere grad på de regler om påtale, der ifølge forslaget senere skal udformes af statsministeriet, og på domstolenes måde at administrere loven på, end det beror på selve loven, der jo stiller domstolene meget frit.

Jeg kan på den socialdemokratiske gruppes vegne give tilsagn om velvillig indstilling overfor det fremsatte lovforslag.

Helga Pedersen: Behovet for nu at få en skreven lov til afløsning af den uskrevne sædvaneret, der hidtil har været gældende i grønlandsk kriminalret, behøver ikke nærmere begrundelse. Det må være ganske klart, at det ikke er holdbart at have eet